

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

<https://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/162046,Pamieci-Polakow-ratujacych-Zydow-Rypin-24-marca-2022.html>
20.05.2024, 16:19

Pamięci Polaków ratujących Żydów - Rypin, 24 marca 2022

Odsłonięcie tablic upamiętniających Józefa Kolasińskiego, który pomagał osadzonym w warszawskim getcie oraz Antoniemu Puszkiewiczowi

24 marca obchodzimy Narodowy Dzień Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Święto zostało ustanowione, aby uhonorować osoby, które w trakcie II wojny światowej ryzykowały własnym życiem niosąc pomoc zagrożonym. Data została wybrana nieprzypadkowo – 24 marca 1944 r. Niemcy zamordowali kilkusobową rodzinę Ulmów wraz z ośmiorgiem ukrywanych przez nich Żydów.

Na ziemiach polskich wszelka pomoc Żydom odbywała się pod groźbą śmierci. Mimo to znalazły się osoby, które podjęły taką próbę. Izraelski Instytut Yad Vashem uhonorował ponad 7 tys. polskich bohaterów znanych z imienia i nazwiska. Jednak ta liczba nie oddaje w pełni skali udzielanej pomocy. Do dziś wielu ratujących i ratowanych wciąż pozostaje nieznanymi. Celem Instytutu Pamięci Narodowej jest nie tylko zbadanie i udokumentowanie ich losów, ale również trwałe upamiętnienie.

Z tego powodu w 2020 r. IPN zapoczątkował ogólnopolską akcję tworzenia miejsc pamięci dedykowanych Polakom, którzy w okresie II wojny światowej wsparli znajdujących się w niebezpieczeństwie. Do tej pory zrealizowano kilkanaście upamiętnień lokalnych bohaterów na terenie całego kraju.

W województwie kujawsko-pomorskim zlokalizowano dwa z nich. Pierwsza z tablic upamiętnia postać Rypinianina Józefa Kolasińskiego, który pomagał osadzonym w warszawskim getcie (lokalizacja: Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1, ul. Sportowa 24, Rypin). Drugą dedykowano Antoniemu Puszkiewiczowi, mieszkańcowi wsi Bógzapłać koło Skępego i ofierze Konzentrationslager Stutthof (lokalizacja: Szkoła Podstawowa im. Gustawa Zielińskiego, al. 1 Maja 89, Skępe).

Ze względu na zagrożenie epidemiczne uroczystości odsłonięcia tablic zostały przeniesione na 24 marca 2022 r. Rozpoczęły się w Szkole Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego w Skępem, skąd delegacja Instytutu Pamięci Narodowej z prof. dr hab. Mirosławem Golonem, Zastępcą Dyrektora Oddziału IPN w Gdańsku oraz Naczelnik OBUWiM Gdańsk Katarzyną Lisiecką udała się do Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Nr 1 w Rypinie. W wydarzeniu aktywnie włączyła się społeczność szkolna. Szczególnym wyróżnieniem dla organizatorów była obecność rodzin obu upamiętnionych Sprawiedliwych. Na zakończenie obchodów pracownicy IPN złożyli kwiaty w toruńskim Parku Pamięci Narodowej oraz Kaplicy Pamięci o Sprawiedliwych mieszczącej się w Kościele pw. Najświętszej Maryi Panny Gwiazdy Nowej Ewangelizacji i św. Jana Pawła II.

Ponadto OBUWiM w Gdańsku przygotowało okolicznościowe foldery dedykowane bohaterom (zachęcamy do pobrania).

PLIKI DO POBRANIA

[Antoni Puszkiewicz Sprawiedliwy wśród Narodów Świata \(pdf, 2.88 MB\) 28.03.2022 10:00](#)
[Józef Kolasiński \(pdf, 13.71 MB\) 28.03.2022 10:00](#)

